

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 42. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy óra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Szombat, február 21.

A magyar iskola.

Nagybecskerek, február 21.

A nemzeti élet alsó, széles rétegeiben szakadatlan hangyaszorgalommal folyik az alapozás a jövő számára. Öröm tudni, hogy az állam és az egyház termékeny közös működési területet talált az elemi népiskolák magyarrá tételeiben és színvonaluk emelésében. Valamint abban a népies kultúrelőrelében, amely a falusi iskolák körül most keletkezik.

Wlassics kultuszminiszter népiskolai egyesületei és népiskolai könyvtárai rokonérzésű mozgalmat indítottak a hitfelekezeti életben is. Mindenfelé folyik a magyar népműveltség organizálása az iskolák körül, még pedig úgy, hogy a magyar állam és a hazafias hitfelekezetek iskolahatóságai egymás kezére járnak.

A hazafias lélek egyképpen él ezekben is, azokban is. És ha zavar nem áll be ebben a harmóniában, néhány esztendő múlva egyszerű magyar iskolaszervezetünk lesz, mely az egész népet át- meg- át- szövi s a nép növekvő új nemzedékét hároméves korától kezdve egészen a katonaaállításig, vagy leányoknál a férjhezmenés koráig a nemzeti kultúra nevelő hatása alatt tartja.

Azonfelül pedig a serény munka nagyon jó helyen is folyik. A nagy alapozás művét nem végzik többé mocsaras helyen, vagy futóhomokon. A régebbi tapasztalat már megmutatta, hogy az állami s egyáltalán a magyar iskolaszervezés jóformán meddő ott, ahol valamely nemzetiség nagyon tömören lakik s a magyarság nagyon kevés, vagy semmi. Wlassics miniszter 1898. évben, az 1000 új állami iskola bejelentésekor, azt az elvet fogadta el és hirdette ki, hogy az új iskolákat olyan községekben kell szervezni, ahol bár kisebbségben, de mégis csak van magyar elem, de magyar iskola még sincs, vagy ha volna is,

az gyöngé. Ez azt jelentette és jelenti a jövőre nézve is, hogy ahol a magyarság ki van téve a fölszívásnak, vagy legalább a tengődésnek, ott az állami magyar iskolában támasztékot kapjon. És jelenti azt is, hogy ott, ahol a magyar kisebbség máskülönbben képes az ellenállásra, az iskola és a körje szervezendő művelődési intézmények által megkapja az öt megillető kulturfelsőbbséget is sőt lehetőleg a hódító erőt, a legjogosabb hódító erőt, ami csak képzelhető. Persze kivételképpen folyik ott is az iskolaszervezés, ahol tisztó magyarság lakik, de a felekezetek nem elég erősek a magyar művelődési színvonal emelésére, ahol tehát a magyar állam segítőkészére szükség van. És folyik az olyan nemzetiségi községekben is, a melyek maguk kéri az iskolát.

Most, február közepén volt annak öt esztendeje, hogy Wlassics kultuszminiszter az 1500 tanítóval ellátott 1000 új állami népiskola berendezésének nagy tervével a képviselőház elé állott. Azóta a szervezés szakadatlanul folyt. A meglevő eszközökkel eddig 578 községben volt állami iskola szervezhető (ebből 397-et vegyes vagy tiszta nemzetiségi területen szerveztek), a kreált tanítói állások száma azonban a tervezettnél már is többre, vagyis 1605-re megy. Hogy az 1000 iskola száma eddigelé kerekre nem került ki, annak a föladat nagyságán s a pénzügyi eszközök szerénységén kívül az volt az oka, hogy a kormány igen sok népes nagyközség egész elhanyagolt iskolaügyét kénytelen volt magára vállalni. Így tehát az iskola-osztályok és a tanítók száma emelkedett jobban, ami nem baj, mert hiszen a magyar oktatáshoz jutó gyermekek számát ez emeli, nem pedig az iskolák abszolút száma.

Nagyban és egészben tehát az ötéves alapítási ciklus igen szépen sikerült. A sikert pedig fokozza az, hogy ezzel együtt haladt előre a kisdudóvók szervezése is,

valamint hogy az állami népiskolák mellett csaknem mindenütt szervezik az iskolai könyvtárakat, a gazdasági ismélloket és a népies ifjusági egyesületeket is. Ami azt jelenti, hogy nemcsak sok magyar iskola készül, de sok jó magyar iskola is, befoglalva minden részén a népies kultuszszervezésbe, hogy hatása is legyen, még pedig intenzív hatása a magyar iskolának.

Csávósy Ignác temetése.

— Kiküldött tudósítónk telefonjelentése. —

— február 21.

Ma délután temették el nagy diszszel, óriási részvét mellett Csávóson csávósi és bobdai Csávósy Ignácot.

A boldogulat, akinek áldásos emléke hosszú ideig maradandó lesz Torontálmegyében, a vármegye előkelőségei és a környék lakosságának nagy tömege kísérte utolsó útjára.

A holttestet reggel 7 órakor hozták a temesvári vonattal Módosra, ahol az indóháznál Rankov Lajos plébános szentelte be. A beszentelés szertartása után diszkocsira helyezték a koporsót és a kastélyba vitték, ahol annak nagytermében helyezték ravatalra. A környék lakossága nagy számmal kereste föl a ravatalt, amelyet a szebbnél-szebb koszorúk serege vett körül. Koszorút a következők küldtek:

Legjobb atyáknak, legbensőbb hálás szeretettel — Béla és Gizella. Felejthetetlen jó atyáknak — Papi. Legjobb nagyatyáknak — Gizella és Farkas. Legbensőbb szeretettel a mi jó nagyatyáknak — Náci, Béla. Legnagyobb szeretettel és hálával — Giza és Dezső. Szeretett nagybácsinak — Gyertyánffy Kálmán. Desseffy Arisztid Legyöngédebb szeretettel — Melánie, Gyöngye és Margit. Hón szeretett nagyatyáknak — Jenő, Andor, Mici. Forrón szeretett dédatyáknak — Albin, Karla, Ernő, Józsi, Vili, Mária, Rezső. Szeretett hü barátjának — Kostyal Ferenc. Hü ragaszkodás és őszinte hálával — Messinger család. Szeretett nagyatyáknak — Alice, Gyula. Unse-

A „TORONTÁI“ tárcája.

A százas.

— Olaszból. —

Egy este a nápolyi Riviera di Chiega egyik vendéglőjében üldögéltem vacsora után. A szomszéd asztalnál egy félvilági hölgy ült, aki eredménytelenül kacérodott át az amerikaiak asztalához.

Egyszerre egy roppant feltűnő megjelenésű alak lépett a helyiségbe. Az idegen gyönyörű szép férfi volt.

Amint az idegen arcát vizsgálgattam, hirtelen úgy rémlett, hogy láttam már valahol ezt az embert. Hogy hol? Azt nem bírtam kisűtni. De, hogy láttam valahol, az bizonyos. Körülnéztem a teremben, hogy nem ismeri-e más valaki a jelenlevők közül. Hogy köszönte-e valaki? Senki. Tovább azonban nem is érdekelt a dolog, egy újságot vettem elő s böngészni kezdtem benne. Körülbelül egy óráig ültem így az újságot bujva és éppen menni készültem, mikor az idegen asztala felől élénk szóváltás hallatszott. Az emberek mind oda tekintettek, ahonnan a vita hallatszott. Az idegen ott állott az asztala mellett és meglehetősen idegesen mondta a pincérnek:

— Kérem, vagy valtsa fel a száz frankosomat vagy adja vissza.

A pincér tiszteletteljesen, de erőszakosan elnyomott izgatottsággal válaszolt:

— Kegyelmes uram téved, még egyáltalában nem méltóztatott fizetni. Kegyeskedjék meggyőződni róla. Talán ha a pénztárcáját megnézné még egyszer kegyelmes uram, mert én még egyáltalán nem kaptam száz frankot.

A szép idegen iszonyuan megbotráncokzott. — Na ez mégis csak sok! Ha egyszer azt mondom, hogy fizettem, akkor az úgy is van Száz frankom hiányzik. Ennek edtm és követelem, hogy visszaadja belőle, ami kijár.

A pincér gyűlöletteljes pillantást vetett az idegenre, aztán remegő, dühtől elfojtott hangon mondta:

— Ön nem adott nekem semmit!

Az idegen sötét arca elfakult, a keze ökölbe szorult a dühtől s a jelenlevők feszült várakozással nézték a történendőket.

— Takarodjék és hívja ide az üzletvezetőt. Hanem rögtön, amíg uralkodni bírok magamon!

Az üzletvezető egy pillanat alatt kéznél volt és alázatosan kérdezősködött, hogy mivel szolgálhat az exceleznának.

— Jó, hogy itt van — mondta az idegen — mert már kezdett a türelmem elhagyni. Nézze kérem! Az előbb száz frankot adtam a haszontalan pincérnek váltani és most letagadja, egyáltalán tudni sem akar róla, hogy pénzt kapott tőlem. Ha . . .

— Ön nem adott nekem semmit — sziszegte a pincér dühtől sápadt arccal.

Az üzletvezető rendrutasította a pincért a közbeszólásért, az idegen pedig folytatta:

— Ha nem tudnám olyan biztosan, hogy odaadtam neki a százast, nem is vitáznék miatta, de azt már csakugyan nem fogom tűrni, hogy egy ilyen haszontalan fráter a szemembe is letagadja a dolgot!

Az üzletvezető tanácstalanul állott az asztal mellett. Az idegen azonban illetlennek találta az üzletvezető habozását és igen komoly hangon mondta:

— Hát vissza akarja adni a pénzemet vagy nem?

— De uram, — dadogta az üzletvezető zavartan — talán tévedés van a dologban . . . hiszen rájövünk!

— Semmi tévedés! — tört ki most a fiatal emberből a visszafojtott harag. — Végre is mindennek van határa!

Felugrott az asztaltól és kalap nélkül rohant az ajtóhoz és onnan intett a közelben álló rendőrnek.

— Kérem — mondta aztán a szolgálatkészen álló rendőrnek — figyeljen jól ide. Nekem itt hét frank és ötven centimányi számlám van, amelyet egy száz forintos bankjeggyel akartam kiegyenlíteni. A pénzt odaadtam a pincérnek, hogy felváltsa s most sem ő, sem pedig az üzletvezető nem akarnak tudni a dologról. Nem akarják nekem a visszajáró kilencvenkét frankot és ötven centimet megadni. Hát hallott már ilyet?

— Vannak tanui, uram? — kérdezte a rendőr tiszteletteljesen.

— Tanuim nincsenek, hanem úgy hiszem, hogy az én szavam . . . Hopp . . . Azonnan! Mindjárt bizonyítok. Erre, úgy hiszem, nem számítottak ezek a tiszteletreméltó urak!

Izgatottan vonta elő pénztárcáját, amelyből kilenc darab száz frankos bankjegyet és egy papírszeletkét rakott ki az asztalra.

— Nézze — mondta aztán a rendőr felé fordulva — nekem szokásom, hogy a titkárommal mindig följegyeztetem azoknak a bankjegyeknek számát, amelyeket bankáromtól elhozatok. Nos ma ezer frankot kaptam tíz darab százasban. Itt vannak a számok a papíron. Lássuk, melyik hiányzik? Tessék! — mondta aztán, mikor

rem Wohlthäter aus Dankbarkeit — Familie Simkó. Hón szeretett jó atyáknak — Gyula, Zefine. A gyermeki szeretet legforróbb kegyeletével — Lotti, Hugó. Edes jó tatáknak — Natália, Angi. Szeretett jó nagyatyáknak — Géza, Mária. Szeretett jó nagypapáknak — Józsi, Endi. A jó nagy- és dédpapáknak — Dénes, Benigna és gyermekeik. Szeretett jó nagyatyáknak — a Gudenus unokák. Szeretett tatájának — Gyula. A jó nagypapának — Olga és Max. Szeretett nagyatyáknak — Adrienne, Gyuri és gyermekeik. Vetersa Xenia és Constance. Szeretettök és tiszteletök jeléül — özv. Gyertyánffy Lászlóné és családja. Margitka és Gyöngyike — a jó dédpapának. Zágrábi székesfőkapitán — kegyeletes megemlékezésül. Dániel János és neje — Szeretett nagyatyáknak. Torontálvármegye — Csávósy Ignácnak. Torontálvármegye gazdasági egyesülete. Örök hálájuk jeléül — a házfelügyelők. Hálából — házi iparosai. Jóakarójának hálás kegyeletül — Drechsler Béla és családja. Tisztelete jeléül — Fendler Károly és családja. Módosi takarékpénztár fenkölt lelkü alapítójának — kegyeletes emlékezetül. Bobdai uradalom tisztikara — utolsó üdvözlétül. — Csávósy községe — nemesszivű földesurának. Dem unvergesslichen Grundherrn — Schlebus, Holub, Bulginet, Horváth és Kovács. Hálából — a Riegler család. Dr. Nagy Dezső — őszinte tisztelete jeléül. Módosi kaszinó. Temes-Bégavölgyi vízszabályozó-társulat — Csávósy Ignácnak.

A temetést megelőzőleg délelőtt 10 órakor volt a kegyuri templomban az engesztelő szentmiseáldozat, melyet Moravec Gyula plébános végzett fényes segédlettel.

A gyászmisén, melyen a környék tanítótestületei énekeltek megható gyászenéket, jelen voltak: a Csávósy, báró Gudenus, Walterskirchen, Rajasics, Gagern családok teljes számban, továbbá nagyszámu gyászoló közönség.

A rekviem után a kerületi papság küldöttsége kondoleált a Csávósy család két legidősebb tagjánál, Gyulanál és Bélánál. A küldöttség szónoka Neurohr Károly szécsányi plébános volt, ki szép beszédben adott kifejezést a papság részvételének, mire Csávósy Béla meghatva mondott köszönetet a részvételért.

A temetésre a család tagjai már az előző nap összegyűltek a csávósy kastélyba, míg a résztvevők részint kora reggel, részint a délelőtti folyamán gyülekeztek.

A jelenlevők közül a következők neveit sikerült följegyeznünk: dr. Dellimanics Lajos főispán, dr. Vinczevidy Ernő alispáni helyettes, Poroszkay Béla főügyész, dr. Mihálovics Ödön árvászeki elnök, Steinitzer Géza takarékp. igazgató, Hertelendy Imre, báró Hauser Károly, Steinbach Antal főszolgabírók, Dániel Pál földbirtokos, He-

gedüs János anyakönyvi felügyelő, Fohsz József csávósy, Klemer Mihály surjáni, Riegler György jánosföldi, Krsztics Szvetozár dinyási, Fohsz György szerbpárdányi, Klapka István németpárdányi, Jovanovics György szerbittebei, Schik-hoffer János ivándai, Wekerle Pál gaádi, Paresetics István rudnai jegyzők.

A környék lelkészei közül jelen voltak: Moravec Gyula csávósy, Neurohr Károly szécsányi, Hegedüs Dezső lázárföldi, Vuchetics István bókai, Rankov Lajos módosi, Basch Péter szárcsai, Michelbach Ferenc jánosföldi, Vannay Károly torontál-ujvári, Endresz Jakab ernestházi, dr. Orbán Gerő istvánföldi róm. katolikus, továbbá Tinka János macedóniai, Alexics Iván módosi, Zsám Milán surjáni gör. kel. plébánosok. Ezekon kívül jelen voltak még: Kászonyi János urad. főfelügyelő, Höfer János tisztartó, Dankó Géza póstamester, Paresetics Endre, Köhler Ottó, Probst István, Klopp János és még számosan.

A temetési szertartás délután 1/23 órakor kezdődött.

A kastély nagytermében, ahol a ravatal el volt helyezve, összegyűltek a gyászoló család tagjai, akik közül a következők voltak jelen: Csávósy Gyula és neje, Csávósy Béla és neje, báró Gudenusné, özv. Gyertyánffy Jánosné, Gyertyánffy Jenő és neje, Gyertyánffy Andor és neje, Vicziány Elek főhadnagy és neje, br. Gudenusz Béla és neje, br. Gudenusz Ernő és neje, báró Gudenusz Géza és neje, ifj. Csávósy Béla, ifj. Csávósy Ignác és neje, báró Gagern Miksa és neje, ifj. Csávósy Gyula, Gudenusz Angi és Natália baronesszek, báró Orczy Dezső és neje, özv. Gyertyánffy Lászlóné, özv. Ivánkáné, báró Walterskirchen és neje, a Fendler család teljes számban, báró Rajasics és Szőke Károly módosi járásbíró.

A gyászszertartás megható gyászdallal vette kezdetét, a melyet a módosi iparos-dalárda adott elő.

Ezután a koporsót hatlovas diszkoesira tették és a gyászdrapériakkal szépen díszített kegyuri templomba vitték, ahol Neurohr Károly szécsányi plébános fényes segédlettel végezte a temetési szertartást.

A templomból a koporsót átvitték a családi kriptába, amelynek bejárata előtt Moravec Gyula csávósy plébános mondott magas szárnyalású bucsuzató beszédet.

Majd bezárultak a kriptá ajtai, amelyben most örök álmát alussza Csávósy Ignác, kinek emléke nagyszámu családján kívül számos tisztelőjének és jóbarátjának szívében örökké élni fog.

Az egész nap folyamán nagy számban érkeztek a részvétlávratok úgy Budapestről, mint a vidékről.

— Hát ön nem ismerte fel a barone-t? — kérdezte a leány mosolyogva.

Egyszerre világosság támadt előttem! Hát azért volt olyan ismerős nekem az az ember? Egy pár esztendővel ezelőtt ugyanis, ügyvédi pályám legelején, valami apró tolvajlás miatt védelmeztem ezt az embert a nápolyi törvényszék előtt. Notórius, közismert csaló volt. A tolvajneve o barone volt.

Éppen a lakásom kapuja előtt állottam, mikor észre vettem, hogy két uri ember jön utánam egy hölgygel. Valami angol volt a feleségével és o barone. Mikor mellettem elmentek, nem bírtam megállani, hogy halkán utána ne szóljak úgy, hogy csak o hallotta meg:

— O barone!

Az emberem rögtön engedelmet kért ismerőseitől és oda jött hozzám:

— Jó estét ügyvéd ur! Mivel szolgálhatok?

— Hogy csináltad ma este azzal a százassal? — kérdeztem tőle.

A szemembe kacagott és a vállát vonogatta.

— Te, ha megmondod, nem árulom el senkinek sem, — mondtam, — hogy beszédre bírjam.

— Azt elhiszem, — válaszolt szemtelenül, — hiszen ön is a szövetségünk tagja, aztán meg — tette hozzá bizonyos bonhomival — egyszer a csávósból is kihuzott; hát ugy történt a dolog, hogy ma délután egy barátom azzal a százassal fizetett ott...

Higgyék meg kérem, hogy mikor ezt a megoldást hallottam, nem tudtam megállani, hogy meg ne szorítsam annak a zseniális fiúnak a kezét. Ilyet csak egy nápolyi tud kitalálni!

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 10 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Személyi hir.** Dr. Perisics Zoltán polgármester, aki hivatalos ügyekben néhány napig Budapesten időzött, ma reggel visszaérkezett Nagybecskerekre.

— **A vármegye állandó választmánya.** A vármegye állandó választmánya tegnap ülést tartott. Az egész tárgysorozat nem lévén kimerítve, a folytatólagos ülést vasárnap délelőtre tűzte ki.

— **Anyakönyvi kinevezés.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Torontálvármegyében, a nagybecskereki anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető-helyettesé, a születési és halotti anyakönyvek vezetésére szorítókozó hatáskörrel, Zsembery Istvánt nevezte ki.

— **A megyei irattár.** Az állandó választmány tegnapi ülésén a vármegyei irattárnak a fejlettebb osztály (kutfő) rendszer szerinti kezelésére való átalakítását határozta javaslatba hozni a törvényhatóság közgyűlésének.

— **A szabad liceum köréből.** A szabad liceumban holnap, f. hó 22-én dr. Várady Imre tart előadást Deák Ferencről. A fölöttebb nagyérdékű előadást a közönség figyelmébe ajánlja az egylet vezetősége.

— **A kereskedelmi miniszter Aradon.** Láng Lajos kereskedelmi miniszter március elején lejön Aradra a motoros vasut megnyitására. A minisztertől most egész határozott ígéretet nyert az Arad-Csanádi vasutak igazgatósága, hogy a megnyitáson jelen kíván lenni, mivel azonban parlamenti és egyéb ügyek nagyon elfoglalják, határozott napot még nem jelezhet, csak azt, hogy március 1. és 5-ike között biztosan lejön Aradra.

— **A nagybecskereki Ifjusági-Egyesület köréből.** Holnap, vasárnap délután 3 órakor Streitman Antal főgimnáziumi tanár az „Ifjusági-Egyesület” helyiségében „A megfigyelés áldása” című érdekes és tanulságos tételről fog előadást tartani.

— **A Magyar Olvasókör ülése.** A nagybecskereki Magyar Olvasókör vizalmi bizottság tegnap este 6 órakor Tichy József elnöklésével ülést tartott, a melyen elhatározták, hogy a jövő hó 7-re kitűzött táncmulatságot március hó 1-én fogják megtartani. A műsort eddig a következő pontokban állapították meg: 1. Felolvasás, tartja Bán y a s z István. 2. Kvartett, előadják dr. Steinbach Béla, Kürschner Manó, László J. és Ripka Imre urak. Ezután Grammofon-hangverseny lesz, amelyet tánc fog követni. A táncmulatságra a beléptidij személyenkint 1 korona, családijegy pedig 3 korona. A tiszta jövedelmet az egylet saját céljaira fogja fordítani.

— **Eljegyzés.** Zsembery István helyettes-anyakönyvvezető eljegyezte Stigelmayer Antal leányát, Herminát.

— **Köszönetnyilvánítás.** A szerb egyházi dal-egylet Mihálovics Darinka és Pervuleszku Olga kisasszonynak, az e hó 8-án rendezett hangversenyen való szives közreműködésért ez uton mond hálás köszönetet.

— **Temetés.** Holnap délután temetik el Szalaváry Lajos főgimnáziumi tanuló, Szalaváry Edének, az áll. polgári iskola jeles tanárának fiát. A temetés a „József” kórházból megy végbe. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Szalaváry Ede és neje szül. Imhoff Erzsébet, valamint gyermekeik Erzsike, Irénke, Margitka és Ilonka szomorodott szívvel tudatják, hogy drága felejthetetlen fiuk, illetve testvérük Szalaváry Lajos főgymn. V. oszt. tanuló folyó évi február hó 20-án d. u. 1/6 órakor hosszu szenvedés után életének 16-ik évében, a mindenható örök Isten angyalai közé szőlította. A megboldogult hült tetemei folyó hó 22-én d. u. 1/3 órakor fognak a megyei közokrház halottas házából a helybeli róm. kath. sikertben örök nyugalomra tételni. Nagybecskerek, 1903. február 20-án. Béke lengjen porai felett.

— **Táncvizsga.** A Keszler Lajos-féle tánciskola tanuló, március hó 7-ikén tartják meg táncvizsgájukat a kaszinó összes termeiben. A táncvizsga d. u. 6 órakor kezdődik, mely alkalommal a szokásos táncokon kívül, a társalgó és a palotás, menüette-kerülő, a japán legyezőtánc, a gentri-boston s számos más új táncok kerülnek bemutatásra. A vizsga után a közönség részére is rendeznek táncmulatságot, amelyre külön meghívókat nem bocsátanak ki. A beléptidij személyenkint 1 korona.

elkészült. — A 400.132-ös sorszámu hiányzik; azt adtam oda a pincérnek felváltani. Kérem tessék utána nézni a pénztárnál, a bankjegyek ott kell lennie.

Ezzel visszaült a helyére és elegáns mozdulattal cigarettára gyujtott.

Nem tartott sokáig és a kérdéses bankjegyet csakugyan megtalálták. Az emberek elképedve néztek egymásra.

— No, ez már mégis csak sok! — dühöngött az idegen a megvárakoztatás miatt. — Hallja rendőr! Jegyezze fel ezeknek az embereknek a nevét! Ugylátszik, a bíróság nélkül, szépszerével nem kapom vissza a pénzemet.

Felállott és kalapját levette a fogasról.

Ennek aztán megvolt a kívánt hatása. Az üzletvezető odasietett hozzá és nagy bocsánatkérések közt tette a pénzt elébe:

— Excelexia lesz olyan kegyes ez egyszer elnézni a tévedést, kérem. Én bünhődnek miatta.

Az idegen azonban hidegen eltolta magától a pénzt és a rendőrhöz fordulva mondta:

— Nekem ezekkel az emberekkel nincs több dolgom; kérem tegye kötelességét.

Az idegen végre engedett a rábeszélésnek, a pénzt tárcájába tette és büszke tartással, mint egy győzedelmes Czézár elhagyta a termet.

En elképedtem a történet fölött, mert hogy az a pénz nem volt az idegené, arra hitet merem volna tenni.

Tanácsaltnál néztem magam körül, s tekintetem véletlenül oda tévedt a szomszédasztalnál ülő nagyvilági hölgyre, aki már éppen szedelődött, hogy elhagyja a helyiséget. A leányt ismerem, odamentem hát hozzá és megkérdeztem tőle, hogy nem ismeri-e a szép idegent?

jogászbá

„Nemzet

ben a h

vétele n

jelenvolt

Adamovi

Döméné

Chiroti

Lipótné

Grubits

Józsefaé

dr. Kacs

Istvánné

dr. Mura

tané, N

Gergely

borné, d

távné, S

Varró I

Adamov

Margit, D

(Temesv

Muraköz

Róth Ma

Melánia,

Janka (T

A lajos

indítván

folyó hó

dezték, m

tiszta has

felülizet

József 2

Dolcsok

Armin 1

Plesz N

riska 18

Baden A

korona;

10 kor

hálás kö

— A

kerek v

az egyes

figyelm

ken a leg

azaz jö

a naptól

szarvasi

—

Tegnap

társaság

osztályu

vissza E

szécsány

a másik

Brazilia

reménye

amit azon

betegem

elhagyott

gözös kül

nál és a

hajó a g

tengerre

Fedele

venkét é

ban tud

messze

hogy a

hatatlan

a földel

ölelte m

keserves

édes ap

lesné h

sik kívá

ségre k

ruhadar

Lux Ján

indított

Fedelest

Szécsán

melyen

volt teng

viharos

igen sok

—

Mir

pregnált

adja, h

főzések

és fakad

magvak

arái iger

—

A

anyaköny

bejelent

Ház

örmester

István, r

— Nedit

gk. — L

rk. — J

rolta gk.

latinus R

Jegyzőkönyv Nagyikindán. A nagyikindai jogászból folyó hó 18-án folyt le az ottani „Nemzeti szálló” pompásan díszített nagytermében a helybeli és vidéki urak közönség nagy részvételével. A négyest 50 pár táncolta. A jelenvölthölgyeknévsora a következő: Asszonyok: Adamovits Miklósné, Bizony Gyuláné, özv. Bogdán Döméné (Nagykomlós), özv. dr. Böhmé, dr. Chiroi Döméné, dr. Carseh Dezsóné, Draxler Lipótné, dr. Ehrling Károlyné, dr. Fekete Gyuláné, Grubits Tivadarné, Gonda Adolfné, dr. Hortobágyi Józsefné, Kandell Zsigmondné, Kapusztják Pálné, dr. Kácsor Zsigmondné, Kuesera Methodné Kuts Istvánné, Lombay Imréné, Manojlovits Istvánné, dr. Muraközy Dezsóné (N.-Cernya), Németh Antalné, Neuhold Károlyné, Putnik Szaváné, Roth Gergelyné, Roesner Imréné, dr. Szendrődy Gáborné, dr. Schwarz Józsefné, Schwarz Gusztávné, Stassik Lászlóné, Szontagh Hugóné, dr. Varró Ignácné, dr. Zsiross Lajosné. Leányok: Adamovits Tinka, Bibits Viera (Melenec), Böhm Margit, Draxler Iza, Grubits Zorba, Lambert Ilona (Temesvár), Kapusztják Valér, Mayer Laura (Jécsa), Muraközy Ilona (Nagy-Cernya), Németh Klémi, Róth Margit, Szontagh Klára, Stassik Marcsa és Melánia, Tabarovits Mariska (Komlós), Tedaschi Janka (Temesvár).

Jótekönyvelő táncmulatság Lajosfalván. A lajosfalviak Doloschall Lajos ottani lelkész indítványára a szegény tanulók felruházására folyó hó 18-án jótekönyvelő táncmulatságot rendeztek, mely alkalommal 68 korona és 40 fillér tiszta haszon folyt be. Ugyanekkor a következő felülfizetések tettek: Jedlicsa Jenő 5, Nechuta József 2, Zsolnay Ádám 1, Cammerlenghi Róbert 1, Doloschall Lajos 3, Spitzer Károly 1, Hacker Ármán 1, Spitzer Hermann 1, Grün Henrik 1, Plesz Nánán 1, Schäffer József 1, Reiner Mariska 1-80, Grasznek Ottó 1, László János 2, Baaden Arthur 1, Fakla János 1, Weisz Jakab 2 korona; a kereskedők hályának tisztajövedelme 10 korona, mely felülfizetésekért a rendezőség hálás köszönetet mond.

A vásárlatokat figyelmébe. Nagybecskerek város rendőrkapitányosa ez uton kéri fel az egyes községek jegyzőit és előjáróit, miszerint figyelmeztessék a lakosságot, hogy Nagybecskereken a legközelebbi országos vásár e hó 26-án, azaz jövő esütörtökön veszi kezdetét s csak attól a naptól fogva engedik meg a sertéseknek és a szarvasmarháknak a vásárra való felhajtását.

A kivándorlás áldozatai. Fiuméből írják: Tegnapelőtt érkezett kikötőnkbe az osztrák Lloyd-társaság „Elektra” nevű gőzöse, melyvel a harmadosztályú utasok közt két magyar család érkezett vissza Braziliából. Az egyik Lux János torontál-szécsányi ember feleségével és két gyermekével, a másik Fedeles János földmives családjával. Braziliából jöttek, hová néhány évvel ezelőtt reményekkel eltelve mentek szerencsét próbálni, amit azonban nem találtak fel. Lerongyolódva, beteg és mindenből kifosztva tértek vissza az elhagyott hazába. A hajó kapitánya, mihelyt a gőzös kikötött, rögtön jelentést tett a révhivatalnál és a rendőrségnél, hogy e hó 9-én, mikor a hajó a gibraltári-szoroson áthaladva a Földközi tengerre érkezett, a magyar kivándorlók közül Fedeles János, fedelesfalvi illetőségű negyvenkét éves földmives, aki már Rio de Janeiroban tudóvszt kapott, meghalt. Miután a hajó messze volt, a hajó parancsnoka elrendelte, hogy a halottat a tengerbe temessék. Leirhatatlan, szivettépő jelenet játszódott le erre a földélzeten. A szegény özvegy jajveszékével ölelte magához három kis árváját, a kik szintén keserves zokogásban törtek ki, mikor látták, hogy édes apjukat a haragos hullámok elnyelik. Fedelesné három kis gyermekével és a visszatért másik kivándorlós-családot megérkezettkor a rendőrségre kísérték, ahol meleg ételt és néhány ócska ruhadarabot kaptak. Estére pedig Fedeleséket és Lux Jánost feleségével és két gyermekével unak indították szülőföldjükre. Fedelesné a beregmegyei Fedeleházára, Luxé pedig Torontálmegyébe, Szécsánba térnek vissza. — Az „Elektra”, a melyen a kivándorlók hazajöttek, harminckét napig volt tengeren, mely idő alatt csaknem állandóan viharos időjárás volt. Az utasok valamennyien igen sokat szenvedtek a tengeri betegségtől.

Mindenki tudja, hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrepamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobb és árai igen olcsók.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legujabban a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Kövön József, rk. csendőrmester és Steyer Teréz rk. — Krumenacker István, rk. földmives és Unterreiner Erzsébet rk. — Nédity Vitályos, rk. földmives és Miln Velinka rk. — Loch János, rk. kömüves és Tábor Mária rk. — Jankov Dragolyub, rk. és Grozdan Sarolta rk. — Molnár János, rk. földmives és Palatinus Róza rk. — Mihály József, rk. napszámos

és Gruszling Éva rk. — Bécsi Sándor, rk. földmives és Horváth Teréz rk. — Scheer Lipót, izr. kereskedő és Grün Róza izr. — Mirkov Pál, rk. szücs és Leitermann Mária rk. — Greck János, rk. napszámos és Kurucsky Darinka rk. — Alaszev Janos, rk. napszámos és Radivojevics Perszida rk. — Gojkov István, rk. napszámos és Manovszky Danica rk. — Révész István, rk. napszámos és Lénárd Margit rk. — Vogel József, rk. vendéglős és Krausz Ágnes ág. ev. — Szabó István, rk. écs és Makó Anna rk. — Rieze István, rk. napszámos és Kellner Julianna rk. — Bontille Péter, rk. asztalosmester és Rácz Erzsébet rk. — Miok Jeruzsalem, rk. földmives és Martin Rozália rk. — Grozdity Tivadar, rk. kömüves és Moity Emilia.

Születések: Özv. Aranyos Ferencné, szül. Fülöp Anna, rk. földmives özvegye, fia. — Jóját István, rk. földmives, fia. — Németh Lajos, rk. földmives, leánya. — Viola Ferenc, rk. napszámos, leánya. — Czveity Sebő, rk. földmives, leánya. — Vancsik György, rk. napszámos, fia. — Waltner Domonkos, rk. gépész, fia. — Telecski János, rk. gépész, leánya. — Gruity Nicefor, rk. napszámos, leánya. — Sztójakov Péter, rk. napszámos, leánya. — Rablov Milos, rk. vincellér, leánya. — Czeller Matyas, rk. kereskedő, fia. — Piliinger János, rk. honvédőrmester, leánya. — Szabó Ferenc, rk. háziiszolga, leánya. — Kurucsky Milán, rk. földmives, fia. — Prvanov Lázár, rk. kertész, fia. — Popov Vitályos, rk. napszámos, fia. — Gera Sándor, rk. földmives, fia. — Szervó Mihály, rk. cipész, leánya. — Szeffü Sándor, rk. el. isk. tanító, fia. — Magyarov Vitályos, rk. napszámos, fia. — Palatinus Pál, rk. földmives, fia.

Halálozások: Dold Istvánka, rk. 5 napos, életgyenge. — Markovics Miklós, rk. 23 éves napszámos, fuladás. — Nagy András, rk. 22 hónapos, vörheny. — Böszity Dusánné, szül. Kozlovacsy Sarolta, rk. 28 éves, tüdőlob. — Nyomató Antal, rk. 48 éves napszámos, idült bélhurut. Özv. Skorics Antalné, szül. Vogh Johanna, rk. 75 éves, idült bélhurut. — Graur Lyubomir, rk. 2 hónapos, görcsök. — Gruity Katalin, rk. 8 napos, életgyenge. — Relyin Eutin, rk. 55 éves, napszámos, tüdővész. — Pervuleszku Antalné, szül. Vaszity Emilia, rk. 42 éves, tüdővész. — Ankov János, rk. 23 éves földmives, tüdővész. — Jankov Szlobodan, rk. 3 éves, agyhártyalob. — Bálint György, rk. 22 hónapos, hörghurut. — Popmiatov Istvánné, szül. Gruin Natalia, rk. 50 éves, idült veselob. — Schwirtlich Nándor, rk. 72 éves vendéglős, gyomorrák. — Busbacher Sebestyenné, szül. Bernhardt Anna, rk. 42 éves, hashártyalob. — Kovács János, rk. 64 éves földmives, májlob. — Kipper Antal, rk. 17 hónapos, hörghurut. — Özv. Rosul Miklósné, szül. Burilov Mária, rk. 78 éves, aggkór. — Szücs Mária, rk. 25 napos, görcsök. — Berberszky István, rk. 44 éves napszámos, tüdővész. — Milanov Mihály, rk. 55 éves napszámos, tüdőlégdög.

Orvosi körökben már régen ismert tény, hogy a Ferencz József keserűviz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emeltére méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjük határozottan Ferencz József keserűvizet.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése február 21-én.

Távirati tudósítás.

Budapest, február 21.

A képviselőház mai ülésén folytatta az unjonclétszám megállapításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

A napirend előtt Kammerer Ernő betérjeszti a pénzügyi bizottság jelentését a civilista felemeléséről. Majd Zboray Miklós szólal fel ki a Györffy-ügyben tett indítványát indokolja.

Plósz Sándor igazságügyminiszter nyomós érvekkel argumentálva ellenzi az indítványt kifejtve, hogy a zsüri felül áll minden támadáson, mire Zboray a miniszter fejtegetései által meggyőzve, visszavonja indítványát.

A katonai javaslatok tárgyalásánál gróf Tisza István hosszú beszédben fejtegeti nézetét. A közös hadsereg híve, mert a nemzeti aspirációk ennek keretén belül is megvalósíthatók. Kéri az ellenzékét, kimélje meg a közös hadsereget támadásaitól. (Helyeslés jobbról. Kiáltások balról: Nem lehet eléggé támadni!)

Tisza István gróf: A hadsereg szervezete nincs ellentétben az 1867. évi XII. törvénycikkkel! (Kiáltások balról: Tisza Kálmán 67-ben nem ezt mondta!)

Tisza István gróf folytatván beszédét, azt fejtegeti, hogy szükségünk van a monarchia nagybatalmi állására. Andrassy grófnak minden szavát magáévá teszi. Évezredek küzdelmünk alatt szerinte a hatalom és nemzet gyakran jöttek ellentétbe egymással, (Közbekiáltások balról: ma is!) de a szabadságért küzdő nagy férfaink mindig a béke révébe vezették vissza a nemzetet. Kéri az ország érdekében a szélsőbal, ne válasszon támadása célpontjával olyan pontot, mely kívül kell, hogy álljon a vitán. (Taps, jobbról, ellenmondások a szélsőbalon.) Ne szerezzé meg a szélsőbal ellenségeinknek azt az örömet, hogy rólunk azt mondassák: „Ime így köszöni meg a magyar nemzet királyának azt, amit vele tett. (Taps jobbról, viharos ellenmondások balról. Nincs mit köszönnünk! Mit köszönjünk?)

Barabás Béla: Aradot. (Folytonos zaj, az elnök szakadatlanul csenget.)

A csend helyreálta után Tisza István gróf folytatja beszédét, fejtegetve a balkánépek függetlenségének szükségességét. Szerinte nekünk azon kell lennünk, hogy bizzanak bennünk s hogy megóvjuk függetlenségünket. (Zajos kiáltások: A bolgároket igen, a magunket nem!)

Tisza István gróf folytatván beszédét, rámutat a háborus készülődésekre, azért is szükségesnek tartja, hogy katonailag erősek legyünk. (Tetszés jobbról. Ellenmondások balról: Macedoniáért fizessünk milliókat!)

Végül Tisza István gróf tiltakozik az ellen, hogy az ország el van keseredve. (Viharos ellenmondások.) Emelt fővel szavazza meg a javaslatot, abban a tudatban, hogy hazájának ezzel szolgálóat tesz. (Hosszas taps, éljenzés jobbról, percekig tartó „Hoch” kiáltások balról.) Ezután öt percnyi szünet következett.

Szünet után Várady Károly beszél kevés hatással a javaslat ellen. Az ülést néhány interpelláció fejezte be.

Küldöttség a katonai javaslatok ellen.

Budapest, február 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) A félegyháziak 150 főből álló monstre-küldöttsége ma délelőtt 10 órakor jelent meg a képviselőházban, hogy a Félegyházán tartott népgyűlésnek a katonai javaslatok ellen tiltakozó határozatát átnyujtsa. A küldöttséget a képviselőház elnöke, gróf Apponyi Albert fogadta, kinek Holló Lajos, orsz. képviselő, a küldöttség vezetője nyújtotta át a népgyűlés kérvényét. Apponyi gróf a kérvényt átvevén, abbéli örömeinek ad kifejezést, hogy a deputáció nézetének törvényes formában adott kifejezést. Kéri a küldöttséget, hogy a parlament döntését megnyugvással várja.

Kossuth-szobor Vásrhelyen.

Budapest, február 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hódmezővásárhelyről jelentik: A felállítandó Kossuth-szobor bizottsága Juhász Mihály polgármester elnöklésével ülést tartott, melyen elhatározta, hogy a Hódmezővásárhelyen felállítandó szobrot március 22-én leplezik le. Az ünnepélyre a szomszédos vármegyéket és törvényhatóságokat is meghívják.

Határidő-üzlet.

Budapest, február 21. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak többé-kevésbé emelkedtek. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza áprilisra	— —
Buza júliusra	7.57—7.58
Rozs áprilisra	6.64—6.65
Tengeri (májusra)	6.13—6.14
Tengeri (júliusra)	6.20—6.21
Zab (áprilisra)	6.11—6.13

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős: SOMFAI JÁNOS.

PURGO

Órák, ékaszerek
RÉSZLETFIZETÉSRE
is, olcsó szabott áron
SERÉNYI
Órák és ékaszerek
Budapest, Erzsébet-körút 28. l. em.
Főiskola: II. Főutca 21. sz.
Képes árjegyzék ingyen.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
a KRIEGNER-féle
REPARATOR
1 üveg 2 korona.
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

Ha őrül a haja,
használd a
„Stella“
vizet, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza.
Üvegje 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszertárban, 8 cs. és kir. tisztsége József tób. udvari szállítója
BUDAPEST, V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás biztos gyógymód: asthma, szivgyomor, légsz. és bőrbaj, szélhűtés, elmezavar ellen.
E gyógymód megalapítója:
Dr. KOVÁCS J. FŐVÁROSI ORVOS
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRÚT 18. I. EM.

Remek és olcsó fényképek készítenek
RIVOLI
fényképezési és festészeti műtermében
BUDAPEST, VII. KER., KERESPESI-ÚT 30. SZÁM.
!!! Régi ká képek után is sikerült nagytűs!!!

Hétel **PÁRIS** szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 25. szám.
100 szoba 1 főtől feljebb kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

Hirdetéseket, reklámokat szakértőn, pontosan és legolcsóbban közöltek az összes bel- és külföldi lapokban, valamint naptárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői osztály, Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: **Leopold Gyula** szerkesztő

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELJE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
KÉRJEN PROSPECTUS A
YOST IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁGtól
Budapest, NEW-YORK palota.

PLATSCHKEK VILMOS
elismert legsolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruház
Budapest, IV., Központi Városház.
Étvégyszeg, hányinger, fejfájás, gyomorhajók ellen csodálatos a
RADITZ-féle GYOMOR-ELIXIR.
Ára 4 korona. Pórták 6 üveg bérmeleve.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
BUDAPEST, FŐVÁROSI-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegység).
Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélől védett, 200 kilométernél több jól épült, regényes hegyi utak. Szigorúan individualizáló szakorvosai kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes betegszobák higiénikusan a legtökéletesebben vannak berendezve. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át nyitva van. — Prospectus és felvilágosítással szolgál:
Dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

PURGO

Egy lakás
3 utcai, 1 udvari szoba, zárt folyosó és mellékhelyiségekkel.
Egy lakás 3 utcai szoba, zárt folyosó és mellékhelyiségekkel.
Egy udvari lakás 3 szoba, zárt folyosó, előszoba és mellékhelyiségekkel.
Kiadók május hó 1-ére. Gizellarakpart 462. szám.
Bővebbet
Benkovich Mihály
96-98
gyógyterésznél

Üzlet-megnyitás.
Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a **pénzügyi palotában** ujonnan berendezett és a mai viszonyoknak megfelelő
— cipész-üzletet —
nyitottam, ahol a legjobb és legformásabb csizmák és cipők készíttetnek, ugymint: díszmagyar, angol lovagló, tisztí és vadász csizmák; továbbá vivó, **Lawn-Tennis** cipők gumi és crem talppal, angol bakancsok (Derby) és szalon cipők urak részére minden kivitelben. Ugyiszintén minden tekintetben a legdivatosabb és legformásabb női cipő különlegességek egyedül nálam készíttetnek.
Ezen szakmában több évig részt Budapest, részint helyben egy elsőrendű cipésznél működtem.
Mídon üzletemet a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom, vagyok b. pártfogását kérve, kiváló tisztelettel
Sántha Sándor,
cipész-mester, Nagybeeskereken.
16-158

Fernolendit

fénymáz, a világ legjobb fénymáza és fénycreme világos cipők részére, a legszebb fényt kölcsönöz a bőrt tartóssá teszi. Használt és foltos cipők, barna vagy sárga bőrből „Lyosin” (diszfénymáz) használata által mint új cipők néznek ki.
Alapítattott 1832. — Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstrasse 21. — Mindenütt kapható.
10-41.8

Oh jaj!

Megfolt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálgasodás ellen gyors és biztos hatásuak
Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek
Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér
Fő- és szétküldési raktár:
„NADOR” gyógyszer-tár
Budapest, VI. ker., Váci-körút 17. szám

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Kapható: Nagybeeskereken: Basch Ernő, Benkovich Mihály, Kellner József, Mihály Béla, Vantoch Zsigmond gyógyszer-tárakban — Bécs: Szentgyörgyön: Szerdahegyi Károly gyógyszer-tárakban — Szérb-Módoson: J. Grób Farmaceutikus-gyógyszertárakban.
(9-15.8)

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

legjobb valódi francia
SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egy szer veszi és többé mást nem szíhat.

13-x.15

Legkedveltebb, legtökéletesebb arczisztító és szépítő szerek

KRIEGER-féle -GRÉME 2 kor. -PUDER 1 kor. -SZAPPAN 1 kor.

Főraktár: **KORONA GYÓGYSZERTÁR** BUDAPEST, CALVIN-TÉR. Törvényesen védve.

ELSŐ MAGYAR GÉPGYÁR részvénytársulat Budapest, VI. Váci-ut 19. 2500 gőzszéplő-készlet és 100 000 kilómf. kisebb g. gép Uszamben. Malomberendezésekre **KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.** Kívánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN. Elsőrangú kén- és hevívízi gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvíz-szodákai, kő- és kád-fürdővel. 200 kényelmes lakosztóval. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KATZER szücszmester, udvari szállító Budapest, VI., Ó-utca 44. Szücsmesterei az egész világon elterjedtek és elsőrangúak.

GUMMI és HALHÓLYAG tuczatja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és feljebb, a világ legjobbjai, titoktartás mellett, utánvételt, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi és csakna legelső rangú csépe: **REIF J.** specialista. Pécs, Brénastráta 3. Árjegyzék ingyen.

Modern BUTOR. Örökös választék háló-, ebédlő-, szalon- és uri-szoba-butorokban. Olcsóbb mint bárhol **NEMES és LENGYEL** butoriparosoknál BUDAPEST, IV., Kecskeméti-utca 6. sz. 3.

ROSENWEIG JÓZSEF és FIAI Nemzetközi Czimirodájában Budapest, V., Mader-utca 13. sz. Prospektus ingyen és bérmentve.

OSAN A torok, tüdő, száj és fogak legjobb védője az OSAN-szájvíz-eszencia a 88 kr. OSAN-fogpor a 44 kr. Czerny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb szepítő-szer 1/2 liter 1 ft. Rbhez balzsamszappan 30 kr. Fritsch Ferd.-féle Napraforgó szappan a 50 és 35 kr. a legjobb és leggyorsabb szepítő-szer sötétzúke, barna és fekete. Ara frt 3.50 Prospektus ingyen és bérmentve küld: Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6. Kibirtok London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb. Bektarhon győztesekben, díjazottakban stb.

ROSER TANINTÉZET Budapest, VI., Aradi-utca 10. ALAPITTATOTT 1853. Nyilvános polgári iskola 10-14 éves fiúk részére. — Felsőbb kereskedelmi iskola 14-18 éves fiúk részére. — Névadó internátus bentlakó növendékek részére. Bizonyítványai államnévelési és az egyéves oktatásig jogosítanak. — Bővebb felvilágosítást ingyen ad **Röser János, igazgató.**

SANTALIGER Fiatal embereknek orvosilag ajánlott szer. Ara 3 korona. **NÁDOR GYÓGYSZERTÁR**, Budapest, VI., Váci-körút 17.

SZŐRVESTŐ néháyszori használat után az arczról és kézről a szőr eltávolítja. Egy tegely 6 K. Főraktár: Dr. Kovács Ernő gyógyszerész Budapest, Gyár-utca 17. Megjelent „Toilette-titkok” ingyen.

NEW-YORK KÁVEHÁZBAN (Erzsébet-körút 9-11. szám) találkozzunk.

Használjon Kerpel-féle KÉZFINOMÍTÓ folyadékot, mely minden kezét 3 nap alatt simit, fehérit, szépíti. Üveg 90 fillér. Postán 4 üveget bérmentve küld **KERPEL** gyógyszerész Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2. 300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevel-kölcsönöket, melyek után teljes készpénzfelzár: 2 1/2-3% levonással: 50 évre a tőke évi 5.28% a 34 6-7% a 25 7-8% a 15 9.40% a 15 fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt. Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

LEOPOLD GYULA Sajt értékekben híressen Budapest, VII., Erzsébet-körút 54. Hirdetési irodája által.

LE DÉLICE Vergé CIGARETTAPAPIR Vergé SZIVARKAHÜVELY MINDENÜTT KAPHATÓ.

Meghívó.

A nagybecskereki ipartestület betegsegélyző pénztára 1903. évi március hó 1-én, az esetleg szabályszerűen megkívántató tagok száma meg nem jelenése esetén, folyó évi március hó 8-án, tekintet nélkül a megjelenő tagok számára, mindig délután 2 órakor az ipartestület üléstermében tartandja

rendes évi közgyűlést,

melyre az összes kiküldött urak tisztelettel meghívattak.

Nagybecskerek, 1903. évi február hó 20-án.

Az igazgatóság nevében:

Magos Ferenc, titkár. **Nasztics Szvetozár,** elnök.

NAPIREND:

1. Beszámoló jelentés és felmentvény megadása.
2. Az igazgatóságba választandó 5 rendes és 3 póttag választása.
3. Ellenőr választása.
4. Békéltető-bizottságba választandó a nem biztosítottak csoportjából 2 rendes, 1 póttag, a biztosítottak kötelezettek csoportjából 4 rendes és 2 póttagnak választása.
5. Netáni indítványok.
6. Hitelesítők választása.

172-11

Vetőmagnak ajánlunk arankamentes, államilag ólomzárólt lóheremagot és lucernát, továbbá tavaszi búkkönyt, kölest, sörárpát. **Klein Vilmos örökösei** Temesvárott. 168-10.1

Egyedül valódi angol **THIERRY-féle BALZSAM.** Egészségrendőrileg megvizsgálva és jóváhagyva. Az üveg felszerelése kereskedelem-törvényi minta-védelem alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg is használ: 1. Hasonlíthatlan hatású gyógyszer a tüdő és mell minden betegségénél: enyhíti a hurutot és megszünteti a kikövést, elavolítja a fájdalmas köhögést s még olyan idült bajokat is meggyógyít. 2. Kitérő hatása van torokgyulladásnál, rekedtségénél, a nyak bármely bántalmánál stb. 3. Alaposan megszüntet minden lázt. 4. Meglehetően gyógyítja a máj, gyomor és a belek minden betegségét, különösen gyomorgöröcsöt, kölkát és hasragást. 5. Gyenge hashajtó és vértisztító hatású, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és buskomorságot, erősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitérő szolgálatot tesz fogfájásnál, odvas fogaknál, szájpénésznél, minden fog- és szájbajnál, megszünteti a felbűfögést s a száj és gyomor rossz szagát, minden fog- és szájbetegségre, akár régi az, akár új, sérülésekre, orbáncra, pattanások, fistulák, szemölcsökre, égési sebekre, megfagyott tagokra, rüh, kősz s kitérésre, felpattogzott és érdes kezekre stb. megszünteti a fejfájást, zugást, szakgatást, köszvényt, felfújást stb. Jól vigyázzon mindenki a fenti zöld apáca-védjegyre. — Hamisítás ellen a legbiztosabb óvszer a gyárból való direkt megrendelés. A szállítás csak a szabadalmazott eredeti állomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg ára 4 korona, Bosznia és Hercegovinába kevesebb nem szállítatik. — Szétküldés csak a pénz előre beküldése vagy az összeg utánvétele mellett.

Miért szenved? mikor biztos gyógyító hatásra van kílátás még a legregebb sebeknél is a **Thierry A. gyógyszerésznek egyedül valódi Centifolia-kenőcse** 2-13.8

használatánál, amely által majdnem minden alkalommal, még a fájdalmas és veszélyes műtétek vagy amputálás is elkerülhetők és utóértheten úgy a sebek gyógyításában, mint a fájdalom enyhítésében is. A valódi Centifolia-kenőcs használható gyermekágyas fájó mellre, lefolyás meakadásánál, mell-megkeményedés, orbánc, minden idült bajoknál, sebes lábak vagy tagokra, sebek, sőtályos dagadt lábaknál, sőt csontszúrnál is; ités-, szúrás-, vágás-, zúzás- és lösebeknél; minden idegen anyag, mint üveg vagy faszilánk, homok, seret, tövis stb. kiszívására; mindenféle dagadtok, kelések, támadások, pokolvar, sőt rákbajnál is; gilszta ellen, koromméreg, pörsems, sebes lábak, mindentéle égési sebek, fagyos tagok, a beteg felvételét faradt tagjaira, nyakdagadt, a vér betegségei, fülfolyás, gyermek-ötvar stb. bántalmak ellen. Két tegelynel kevesebb nem küldetik; a szállítás csak az árnak előleges beküldése vagy utánvét mellett történik. Két tegely ára szállító-levéllel, portó és csomagolással együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő-levél áll rendelkezésre. Mindenki óvatik a hatástalan hamisítványok vásárlásától s tessék ügyelni, hogy minden tegelyre a fenti védjegy és a cím: „Schutzengel Apotheke des A. Thierry in Pregrada” beégetve legyen. A gyógyhatásukban utóértheten eme két szer a romlásnak nincs kitéve, hanem ellenkezőleg, minél régebbiek, annál jobbak és hatásosabbak lesznek, sem a hideg sem a meleg által nem szenvednek és azért bármely évszakban szétküldhetők. Legtöbbször már az orvos megérkezéseig is segítene, nagyon természetes, hogy sokan sem szabad hamisítványokat vagy pedig más értéketlen és hatástelkűllyt ugnevezett potszereket használni, amelyekért a pénz hiába dobják ki, hanem csakis ezen két régen jónak elismert, valódi, olcsó, megbízható és esélyre készletben kell tartani. Ahol pedig ezen szerek a valódiság minden kellekevel ellátva nem volnának kaphatók, úgy kérjék azokat közvetlenül.

Thierry (Adolf) gyógyszerész „Schutzengel Apotheke” Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn megrendelni. — Központi raktár: Budapest Török J. gyógyszerészárában, Zágráb Mittelbach S. gyógyszerészárában, Bécsben C. Brady gyógyszerészárában, Nagybecskereken Jakobi Armin gyógyszerészárában.

1900. évi párisi világkiállításán „Grand Prix”-vel kitüntetve.

Világhírű orosz karaván-thea. **a K II C Popoff** testvéreké, MOSZKVA cs. kir. udvari szállítók. Legfinomabb minőség. — Legfinomabb minőség. Iroda: Bécs, VII/2 Breitegasse 9. szám. Minden finomabb szakmabeli üzletben eredeti csomagokban kapható. (12-54)

Meghívó.

A torontálszigeti tej- és gazdasági termékeket értékesítő szövetkezet 1903. évi február hó 28-án d. u. 2 órakor a szövetkezet helyiségében **rendes közgyűlés** tart, melyre a tagok az alapszabályok 11. §-a értelmében meghívotnak.

N a p i r e n d:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadosok megvizsgálása.
3. Mérleg megállapítása.
4. A felügyelő-bizottság jelentése.
5. A felmentvény megadása.
6. A felügyelő-bizottság 2 tagjának választása.
7. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag választása.
8. Indítványok.

1902. évben belépett 55 tag 130 üzletrészszel, 1902. évben kilépett 1 tag 1 üzletrészszel, marad 1902. decz. 31-én 54 tag 129 üzletrészszel.

Torontál-Szigeten, 1903. február hó 7-én.

Vagyon.				1902. évi mérleg-számla.				Az igazgatóság.			
								Teher.			
Pénztár-számla			39	31	Befizetett üzletrészek tőkéje					601	81
Hitelszövetkezeti üzletrész			156	—	Tartalékalap (belépési díj)					232	—
Épület			2011	68	Tor.-Szigeti Hitelszövetkezet					3200	—
Gőzgépi berendezés			3253	34	Alfa-Separator					2253	34
Alakulási költség			892	02	Előleg					163	16
Szén- és jég-készlet			412	—							
Vajkészlet és követelésekért			174	16							
Tojaskészlet			77	06							
Veszteség			434	74							
			7450	31						7450	31
Tartozik.				Nyeremény-számla.				Követel.			
Költségek:					A tej feldolgozásának tiszta hasznáért					54	81
Üzleti költségek	672-22				Vajkészlet és követelésekért					174	16
Szolgálati személyzetért	156-65				Veszteség						228 97
Fuvarok	111-40										434 74
Kamatok	135-44	1075	71	663							
Levonva szén- és jégkészletet		412	—	663							
				663							
											663 71

Kelt Torontál-Szigeten, 1902. év december hó 31.

Dr. Oláh Béla, elnök. **Sonnenberg Vilmos.** **Aubermann Antal.** **Weinstein Jenő.** **Velimir Nenadovits.** **Petsch Guido,** könyvelő. **Perlesz Jónás.** **Udink Lázár.** **Krumenaoker János.**
Jelen mérleg-, nyeremény-számlát megvizsgálván, annak egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel mindenben megegyezőnek, a törvény és alapszabályok értelmében készültnek találtuk.
Kelt Torontál-Szigeten, 1902. év december hó 31.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Grandjean Géza. **Budur Sándor,** elnök. **Bosch József** **Kloster Péter.** 170-171

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy **butorraktáramat, kárpitos műhelyemet és a tematkezősi-vállalatot** a Dujakovics-féle házba (a Korona-szállodával szemben) áthelyeztem. Együttal felhívom becses figyelmet hírneves festőművészek által készített és nálam raktáron lévő s ajánlónak igen celszerű **olajfestményü tájképekre.** Fényképek után életnagyságu festmények is elvállaltatnak. Tisztelettel **Keks Henrik** 15-27.15 butorkereskedő, Nagybeeskereken.

Fontos gyomorbetegségeknek.
Étvágytalanság, gyomornehézségek, rosszul lét, fejfájás rossz emésztés folytán, gyomorgyengéséget, emésztési zavarokat stb. azonnal megszüntet az ismert **Brady-féle Máriacelli gyomorcsépek.**
Sok ezer elismerő köszönő irat.
Egy üveg ára használati utasítással **80 fillér.** Kettős üveg **1 kor. 40 fillér.**
Minden gyógyszerárban kapható.
Főraktár Nagybeeskereken: **Kellner József** gyógyszerár a Szentháromságához.
Hamisítástól óvakodjunk, az igazi Máriacelli gyomorcsépek „védjegyet” és aláírást **Brady** viselnek.
Figyeljünk arra, hogy a régen hírneves valódi Brady-féle Máriacelli gyomorcsépek egy üveg 80 fillér, kettős üveg 1 kor. 40 fillér, amik, míg a hamisított utazott és értéktelenek olcsóbb áron, leg-többnyire 70 fillért adnak el. 8-84
22.663/903. szám. Magy. kir. államvasutak. **Hirdetmény.**
Dánimel-osztrák-magyar vasuti kötelék.
Árudijszabás II. rész B. füzet új kiadása.
Folyó évi április 1-től való hatályljal új árudijszabás II. rész. B. füzet (közös füzet) lép életbe, mely által az 1894. évi január 1-től érvényben volt hasonló című dijszabás pótlékaival együtt hatályon kívül helyeztetik.
Az említett dijszabás a részes vasutaknál 0.70 koronáért kapható.
Budapest, 1903. február 11.
A magy. kir. államvasutak a részes vasutak nevében is. Utánnyomás nem díjazatik.)

LÁTVÁNYOSSÁG PÉCSETT.
A 35 ÉV ÓTA FENNÁLLÓ
-- ORSZÁGOS HIRÜ --
- BEDŐ KÁVÉHÁZ -
ÉS
SECESSZIÓ SÖRÖZŐ
A CSALÁD ELKÖLTŐ.
-- ZÉSE MIATT --
ELADÓ, ILLETVE BÉRBEVEHETŐ.
A DISZES ÉPÜLET I. EMELETÉN VAN A KONVÉD-TISZTI ÉTKEZŐ ÉS A KERESKEDELMI -- KASZINÓ --
AZ ÜZLET FORGALMÁRÓL ÉS EGYÉBRŐL SZIVESEN NYÚJTANAK FELVILÁGOSÍTÁST A TULAJDONOSOK. - CIM: **BEDŐ TESTVÉREK PÉCSETT.** (166-22)

HIRDETÉSEK
FELVÉTTETNEK A
„TORONTÁL”
KIADÓHIVATALÁBAN.

Unghváry László
(Czegeledi) 300 holdas bortermő szőlőtelepenek, továbbá gyümölcs- és szőlőiskolájának árjegyzéke megjelent, hol 5 krajczártól fellele nemes csemeték, 2 forinttól fellele sima és gyökeres szőlővesszők; továbbá 16-18 forinttól fellele saját termésű rendkívül finom újborok kaphatók Ezenkívül mindenféle gyümölcsfa, vadoncz, akác- és glediischia-csemeték. Tessék árjegyzéket (borról is) kérni.

Va szerencsénk ezennel közölni, hogy **aninai rudvasunk és resicai lemezeink** a hatóságilag bejegyzett „Korona farkas” minőségi védjeggyel vannak ellátva, mit figyelembe venni kérünk. Szabadalmazott osztrák-magyar államvasut-társaság magyar bányái, hutái és uradalmainak igazgatósága. 169-3.1

Nyomdásztanulónak
jó házból való fiu felvetetik.
Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 27-x.15